

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

A 74

PRAVILA

ZVEZE TEKSTILNIH IN OBLAČILNIH
DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV
JUGOSLAVIJE

KNJIŽNICA
Centralnega komiteta KPS

PRAVILA

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE
DEJAVNE IN NAMERJENE
JUGOSLAVIJE

KNJIŽNICA
Centralnega komiteta KPS

9. 6. 1949 / 2803
PRAVILA

**ZVEZE DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV
TEKSTILNE IN OBLAČILNE INDUSTRIJE
JUGOSLAVIJE**

sprejeta na vsedrjavni konferenci v Beogradu
1. in 2. aprila 1945.

603
I.

IME, PODROČJE IN PRAVNI POLOŽAJ ZVEZE

Čl. 1.

Delavci in nameščenci, zaposleni v tekstilni in oblačilni industriji, se organizirajo v svojo strokovno Zvezo po načelu industrijskih zvez tako, da tvorijo vsi delavci in nameščenci enega podjetja v tej panogi gospodarstva — ne glede na različnost zaposlitve — eno enotno Zvezino organizacijo.

Zveza se imenuje: ZVEZA DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV TEKSTILNE IN OBLAČILNE INDUSTRIJE V JUGOSLAVIJI.

Njeno področje je vse ozemlje Demokratske federativne Jugoslavije, sedež pa je v Beogradu.

Pečat Zveze je okrogel in se glasi: Zveza delavcev in nameščencev tekstilne in oblačilne industrije, v Beogradu.

Varuh pečata je predsednik ali tajnik Zveze.

Čl. 2.

Zveza je pravna oseba, ki jo predstavlja na zunaj osrednji odbor Zveze (plenum) oziroma izvršni odbor.

Izvršni odbor more veljavno sklepati pogodbe vsake vrste, pridobivati imovino za Zvezo, Zvezino imovino odtujevati in prevzemati gmotne obveznosti za Zvezo v kakršnem koli pogledu samo po prejšnji odobritvi Zvezinega osrednjega odbora (plenuma) in v soglasnosti s sklepi občnega zbora in glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije.

Izvršni odbor veljavno podpisujeta predsednik in tajnik.

Čl. 3.

Zveza delavcev in nameščencev je včlanjena v glavni odbor Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije. Priznava in sprejema njegov statut in se obvezuje, da bo za njega izpolnjevala vse obveznosti in se držala njegovih sklepov in smernic.

II.

NALOGE ZVEZE

Čl. 4.

Naloga Zveze je:

1. dejavna udeležba v obnovi in dvigu gospodarstva na področju tekstilne industrije in proizvodnji oblačil;

2. pomoč organom ljudske oblasti pri izgradnji in utrjevanju Demokratske federativne Jugoslavije;

3. delo za izboljšanje gmotnega stanja delavcev in nameščencev ter njihovega kulturnega dviganja ter strokovnega izpopolnjevanja.

Da Zveza to doseže naj si prizadeva:

a) da po vsej državi ustanavlja svoje organizacije in v njih organizira delavce in nameščence, zaposlene v tekstilni industriji in proizvodnji oblačil;

b) da razvija duha delovne discipline, delovno udarništvo in tekmovanje pri delu;

c) da se bori zoper saboterje in morebitno sabotažo v tej panogi gospodarstva;

d) da s kulturno prosvetnim delom razvija vzajemnost in dviga kulturno, prosvetno in strokovno raven svojega članstva.

e) da s tarifnimi akcijami izvojuje boljše pogoje za delo in doseže ugodne mezde in plače delavcev in nameščencev zaposlenih v tekstilni industriji in proizvodnji obleke, pa tudi da določi maksimalni delovni dan;

f) da gmotno in moralno podpira svoje člane ob boleznih, brezposelnosti, potovanju in drugih upravičenih primerih;

g) da ustanovi sindikalne posredovalnice zaradi zaposlitve svojih članov.

h) da si prizadeva za uvedbo obveznega plačnega letnega dopusta (najmanj 14 dni) za vse delavce in nameščence;

i) da se trudi za uvedbo kontrolne pravice po delavcih in nameščencih v tekstilni industriji in proizvodnji oblačil;

j) da svojim članom zagotovi pravno podporo v sporih, ki bi nastali iz delovnih odnosov;

k) da dela za razvoj socialne zakonodaje in za njeno izvajanje zaradi pravične in popolne zaščite delavcev in nameščencev v tekstilni in oblačilni industriji Jugoslavije;

l) da vodi prej od Zveze odobrene stavkovne, tarifne in druge borbene akcije svojih organizacij.

III.

GMOTNA SREDSTVA ZVEZE

Čl. 5.

Gmotna sredstva Zveze so:

- a) članarina in vpisnina,
- b) prostovoljni prispevki in volila,
- c) dohodki od nepremičnin,
- d) izredni obvezni prispevki,
- e) imovina preminulih področnih organizacij, v smislu predpisov teh pravil,
- f) dohodki od raznih prireditev in temu podobno.

IV.

ČLANSTVO ZVEZE

Čl. 6.

Član Zveze lahko postane vsak delavec in nameščenec, ki je zaposlen v tekstilni industriji in proizvodnji obleke, ne glede na spol in starost, ki

pristane na pravila Zveze in se obveže, da bo izpolnjeval vse sklepe Zveze in Zvezinih forumov.

Čl. 7.

Člane sprejemajo podružnice oziroma vplačevalnice.

Vsak član, ki je najmanj leto dni redno izpolnjeval članske dolžnosti, dobi pravico do gmotne podpore ob brezposelnosti, bolezni, potovanju in drugih upravičenih primerih, vendar v soglasju s sklepi Zvezinega občn. zbora in osrednjega odbora.

Vsi člani Zveze imajo enake pravice.

Vsak član Zveze ima aktivno in pasivno volilno pravico.

Vpisnina in članarina se plačujeta po določbah osrednjega odbora in njegovih pristojnih forumov.

Sprejeti člani dobijo članske knjižice ali izkaznice in morajo redno plačevati svojo članarino.

Čl. 8.

Član ne more postati, kdor se hudo pregreši zoper interese Demokratske federativne Jugoslavije in narodno-osvobodilne borbe.

Član Zveze preneha biti:

a) kdor se pregreši zoper Zvezina pravila, sklepe Zveze in njenih forumov,

b) kdor 8 (osem) tednov ne plača članarine, pa plačevanja ni oproščen, niti ne more opravičiti zaostanka,

c) kdor si brez pravice prilasti ali odtuji Zvezino imetje ali se zoper predpise okoristi z Zvezino gmotno podporo.

Člane izključi iz Zveze Zvezin osrednji odbor bodisi neposredno, bodisi na predlog podružnice ali vplačevalnice.

Izključeni in izstopivši član izgubi vse članske pravice. Pri ponovnem sprejemu se šteje za novega člana.

Izključeni član se more pritožiti na Zvezin osrednji odbor, če je bil izključen na predlog podružnice ali vplačilnice, na občni zbor pa, če je Zveza neposredno odredila izključitev.

Članu, ki odide k vojakom, ostanejo članske pravice dokler je pri vojaki. Ko se vrne od vojakov se mu članske pravice nadaljujejo, če izpolnjuje svoje dolžnosti, predpisane s temi pravili.

V.

ORGANIZACIJA IN UPRAVA ZVEZE

1. Podružnica

Čl. 9.

Osnovna Zvezina organizacija je sindikalna enota v podjetju ali kraju (podružnica, vplačevalnica). Obsega vse ročne in umske delavce zaposlene v eni tovarni, enem podjetju ali eni delavnici v okviru tekstilne industrije in proizvodnje obleke, ne glede na različnost stroke, po načelu:

Eno podjetje — ena Zvezina organizacija.

Čl. 10.

Podružnica je lahko:

1. v podjetju, tovarni ali delavnici,

2. v enem kraju, kjer obsega vse delavce ali namoščence v tekstilni industriji ali proizvodnji obleke,

3. podružnica enega okraja v večjem kraju, kjer so delavci razmeščeni na večjem prostoru v več manjših delavnicah.

Ti okraji se ne določajo po administrativnih mestnih okrajih, temveč po stvarni potrebi Zveze.

Čl. 11.

Podružnice po čl. 10 teh pravil morajo imeti najmanj 15 članov. Kjer ni 15 članov se ustanovi vplačevalnica ali pa imenuje Zveza zaupnika. V prvem in drugem primeru se člani prištevajo k najbližji podružnici Zveze ali naravnost k osrednjemu odboru.

Čl. 12.

Odbor podružnice je sestavljen iz najmanj 5 do 9 članov, finančno nadzorstvo pa iz 3 članov, ki jih vse izvoli občni zbor podružnice.

Odbor podružnice mora redno poročati o svojem delu krajevnemu odboru in osrednjemu odboru Zveze.

Čl. 13.

Podružnice imajo vsako leto v prvem polletju redne občne zборе.

Občni zbor pretresa poročilo o delu podružničnega odbora in finančnega nadzorstva; rešuje vsa krajevna vprašanja, važna za sindikalno gibanje, izvoli vsako drugo leto delegate za Zvezin občni zbor in temu podobno.

Občni zbor je sklepčen, če je na njem prisotnih več od polovice vseh članov, sklepa pa z navadno večino glasov.

Odbor vplačevalnice je sestavljen iz 3 oseb, ki jih izvolijo člani vplačevalnice. Dela po navodilih podružnice, h kateri se štejejo njeni člani ali po navodilih Zvezinega osrednjega odbora, če so njeni člani včlanjeni naravnost v Zvezo.

Čl. 14.

Podružnice lahko po krajevnih potrebah ustanovijo svoje podporne sklade, kreditne zadruge in podobne ustanove po prejšnji odobritvi Zvezinega osrednjega odbora.

Člani skladov morejo pri prestopu v drugo Zvezo tudi nadalje ostati člani tistih skladov, če so le člani katere koli zveze Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije.

2. Krajevni odbor Zveze

Čl. 15.

V krajih, kjer sta najmanj dve Zvezini podružnici, se osnuje krajevni odbor Zveze. Krajevni odbor vzdržuje stike med svojimi podružnicami in višjimi zvezinimi forumi, vodi in nadzira kulturno-prosvetno delo, odloča o skupnih akcijah, skupnih aktualnih vprašanjih in o nalogah svojih podružnic.

Krajevni odbor tvorita popolni odbor (plenum) in izvršni odbor. Popolni odbor je sestavljen iz najmanj po enega delegata vsake krajevnega po-

družnice, v manjših krajih pa iz predsedništev ali odborov podružnic. Popolni odbor izvoli izmed sebe 7 — 11 članov v izvršni odbor, 3 člane pa v finančno nadzorstvo.

3. Zvezino tajništvo

Čl. 16.

Na čelu vseh podružnic in vplačevalnic, bodisi na enem območju proizvodnje bodisi na ozemlju ene federalne enote federativne Jugoslavije, je Zvezino tajništvo. To povezuje vse krajevne odbore, podružnice in vplačevalnice svojega območja in vodi njihovo delo, samo pa stoji pod vodstvom osrednjega odbora Zveze.

Zvezino tajništvo enega območja proizvodnje ali ene federalne enote federativne Jugoslavije je sestavljeno iz najmanj 7 članov, finančno nadzorstvo pa iz najmanj 3 članov.

Člane tajništva in finančnega nadzorstva izvoli konferenca vseh delegatov krajevnih odborov, oziroma podružnic iste federalne enote.

4. Osrednji odbor Zveze

Čl. 17.

Najvišji upravni organ Zveze je Zvezin osrednji odbor (plenum) in izvršni odbor osrednjega odbora.

Zvezin osrednji odbor (plenum) je sestavljen iz najmanj 19 članov, ki jih izvoli Zvezin občni zbor. Za svoje delo je odgovoren občnemu zboru.

Zvezin osrednji odbor izvoli izmed sebe najmanj 9 članov v izvršni odbor, ki se konstituirata z izvolitvijo predsednika, tajnika in blagajnika.

Sedež izvršnega odbora mora biti na sedežu Zveže.

Zvezin osrednji odbor (plenum) ima svoje redne seje najmanj dvakrat letno, izredne pa po potrebi ali na zahtevo glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez, pa tudi na zahtevo podružnic z dvema tretjinama vsega članstva Zveze.

Redne seje izvršnega odbora so dvakrat mesečno, izredne po potrebi.

Seje osrednjega odbora (plenuma) sklicuje izvršni odbor, seje izvršnega odbora pa predsednik ali tajnik Zveze.

Osrednji odbor in izvršni odbor sta sklepčna, kadar je na njih sejah prisotnih več od polovice članov. Sklepa se z navadno večino glasov.

Čl. 18.

Zvezin osrednji odbor je dolžan:

a) ustanavljati organizacije in izvršiti vse sklepe, navodila, smernice občnega zbora Zveze.

b) voditi Zvezo do naslednjega občnega zbora.

c) nadzirati delo in razvoj Zvezinih organizacij, vzdrževati z njimi najtesnejše stike in voditi njihovo delovanje.

d) voditi tarifne in druge akcije Zvezinih organizacij, Zvezino agitacijo in propagando.

e) upravljati Zvezino imovino in blagajno;

f) zbirati in urejati statistične podatke na področju tekstilne industrije in proizvodnje oblačil o

stanju delavcev in nameščencev v tej panogi gospodarstva pa tudi o sami proizvodnji;

g) odločati o sprejemu in izključitvi članov;

h) pripravljati in sklicevati redne in izredne občne zборе;

i) izvršiti in uresničevati vse sklepe, navodila in smernice glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije in najtesneje sodelovati z deželnimi odbori Enotnih strokovnih zvez posameznih federalnih enot Jugoslavije.

5. Zvezino finančno nadzorstvo

Čl. 19.

Finančno nadzorstvo je sestavljeno iz najmanj 5 članov, ki jih izvoli občni zbor. Ima dolžnost in neomejeno pravico kadarkoli pregledati finančno poslovanje Zveze in o svojem delu poročati občnemu zboru.

Člani finančnega nadzorstva prisostvujejo sejam Zvezinega odbora s posvetovalno pravico, sejam izvršnega odbora pa samo na vabilo in s posvetovalno pravico.

6. Zvezin občni zbor (kongres)

Čl. 20.

Najvišje vodstvo Zveze je Zvezin občni zbor. Zvezin občni zbor tvorijo:

a) delegati Zvezinih podružnic;

b) člani osrednjega odbora in finančnega nadzorstva;

c) delegati Zvezinih tajništev;

d) delegati krajevnih odborov;

e) delegati glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez;

f) delegati deželnih odborov posameznih federalnih enot Jugoslavije oziroma avtonomnih pokrajin.

Število delegatov Zvezinih podružnic, tajništev in krajevnih odborov določa Zvezin osrednji odbor, oziroma izvršni odbor.

Čl. 21.

Redni občni zbor je vsako drugo leto, izredni po potrebi ali na zahtevo podružnic z dvema tretjinama od skupnega števila članstva Zveze, pa tudi na zahtevo glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez.

Na občnem zboru glasujejo izvoljeni kandidati. Člani Zvezinega osrednjega odbora in finančnega nadzorstva ne glasujejo samo pri poročilu o svojem delu.

Delegati glavnega odbora in delegati deželnih odborov prisostvujejo občnemu zboru s posvetovalno pravico.

Občni zbor je sklepčen, če je na njem prisotnih več od polovice izvoljenih delegatov, sklepa pa z navadno večino glasov.

Čl. 22.

Naloge občnega zbora so:

a) določati o organizaciji Zveze;

b) pretresati poročila Zvezinega osrednjega odbora in finančnega nadzorstva;

c) izvoliti Zvezin osrednji odbor in finančno nadzorstvo pa tudi delegate za državni občni zbor Enotnih strokovnih zvez in deželne občne zборе posameznih federalnih enot Jugoslavije oziroma avtonomnih pokrajin;

d) sklepati o izpremembah in dopolnitvah Zvezinih pravil in pravilnikov;

e) reševati prošnje in pritožbe;

f) reševati vsa vprašanja, ki se tičejo sindikalnega gibanja, interesov in bodočnosti Zveze.

VI.

ZVEZINE FINANCE

Čl. 23.

Osnovna dohodka Zveze sta vpisnina in članarina. Plačujeta se po določbi forumov glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije.

Podružnice in vplačevalnice obračunavajo s svojim krajevnim odborom tako, da obdrže zase 5% vse članarine. Krajevni odbor obračunava s svojim tajništvom tako, da pridrži 15% vse članarine, od česar da krajevnemu medstrokovnemu svetu 5%, zase pa obdrži 10%.

Če v kraju ni krajevnega odbora, pridrže podružnice in vplačevalnice 20% od vse članarine, od česar dajo krajevnemu medstrokovnemu svetu 5% zase pa obdrže 15%.

Zvezino tajništvo pridrži pri obračunavanju z osrednjim odborom 20% vse članarine; od tega obdrži zase 15%, 5% pa odda kot delež svojemu deželnemu oziroma pokrajinskemu odboru. Ostanek članarine in vso vpisnino pošlje tajništvo svoji Zvezi.

Zvezin osrednji odbor more določiti, če se mu zdi primerno, tudi drug način obračunavanja z Zvezo.

VII.

RAZSODIŠČE

Čl. 24.

Vse spore, ki nastanejo med člani, pa se tičejo Zvezinih zadev, obravnava razsodišče, ki je sestavljeno iz treh oseb. Prizadeti stranki izbereta vsaka po enega razsodnika, tretjega pa, ki je predsednik razsodišča, imenuje Zvezin osrednji odbor.

Odločba razsodišča je obvezna za obe stranki.

Zoper odločbo razsodišča se more nezadovoljna stranka pritožiti na Zvezin osrednji odbor ali na naslednji občni zbor, vendar pritožba praviloma ne zadrži izvršitve odločbe oziroma razsodbe.

VIII.

KONČNE DOLOČBE

Čl. 25.

Zvezin osrednji odbor je pristojen za obvezno razlago teh pravil in prav tako za izdajanje odločb o vseh vprašanjih, ki niso obsežena s temi

pravili, vendar mora biti v tem primeru prej soglasen z glavnim odborom Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije.

Čl. 26.

Če Zveza preneha obstojati, pripade vsa njena premična in nepremična imovina glavnemu odboru ESZDNJ; če pa preneha posamezna področna organizacija Zveze, pripade vsa njena premična in nepremična imovina osrednjemu odboru oziroma pristojnemu Zvezinemu tajništvu.

Čl. 27.

Če se v Zvezinih forumih zaradi smrti, kazni, ostavke ali izključitve kakega člana izprazni mesto, se izpraznjeno mesto popolni s pritegnitvijo novega člana. Pritegnitev izvrši oni forum, kjer je izpraznjenje nastalo.

ZA IZVRŠNI ODBOR

Zveze delavcev in nameščencev tekstilne in
oblačilne industrije Jugoslavije

Št. 198

V Beogradu, 31. V. 1945

Tajnik:

Živorad Djurić, s. r.

Predsednik:

Pavle Pavlović, s. r.

GLAVNI ODBOR

Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev
Jugoslavije

Št. 1249/45

Beograd, 31. V. 1945

Izvršni odbor Enotnih strokovnih zvez potrjuje na osnovi statuta Glavnega odbora Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije čl. 26. ta pravila.

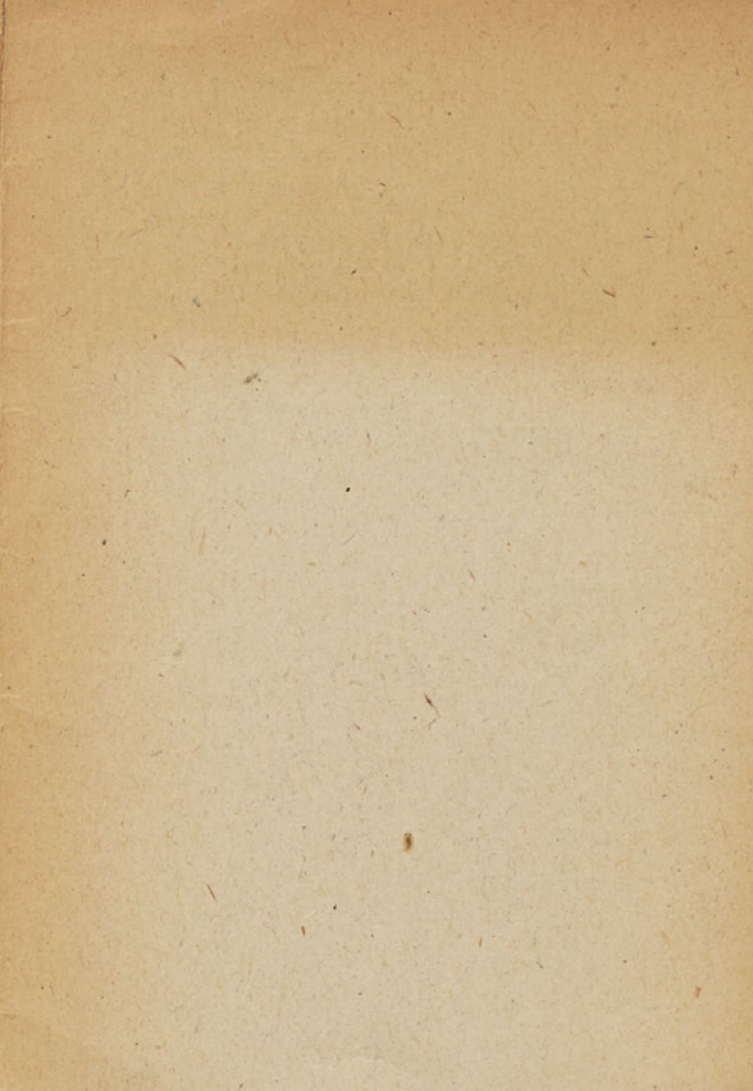
Tajnik:

L. Štefanović, s. r.

Predsednik:

Djura Salaj, s. r.

Slovenska knjižnica

6K M

A 74

66009492803

COBISS ©